

K úsok môjho srdca patrí Šahám

Rozhovor s Jánosom Pongráczom starším, čestným občanom mesta Šahy

Ako čestný občan mesta ste prezradili, že kúsok vášho srdca patrí Šahám. Je pravda, že už dlhé desaťročia ste v kontakte s vedením mesta. Čo vás k tomu viedlo?

– V roku 1974, po dvadsaťročnom pôsobení prevažne v hospodárskych inštitúciách, som sa vrátil do rodnej obce vo funkcii predsedu spoločnej miestnej rady obcí Kemence a Bernecebaráti. Moje pôsobenie som začal skúmaním hospodárskych možností obce a okolia a hľadal som agilných ľudí, ktorí sú pre rozvoj ochotní aj niečo obetovať. Nevynechal som z toho ani Šahy, veď voľakedy pre obidve obce najbližším mestom a centrom boli práve Šahy. Naši ľudia tu nakupovali, vybavovali úradné záležitosti na župnom úrade, deti v Šahách navštevovali meštianku a gymnázium. Ja som napríklad ako decko prvýkrát v živote tu videl vlak. Nakoľko naše roľnícke družstvá – pravda bez povolenia úradov – už dlhšie aktívne spolupracovali, hľadal som aj ja kontakt s vedením mesta. Časom to dozrelo a viedlo to aj k spolupráci škôl. Naši žiaci vystupovali v Šahách, Šahania u nás. Pre deti to bol veľký zážitok, veď boli v cudzine. Dnes je už táto spolupráca na takej úrovni, že s kľudným svedomím môžem vyhlásiť, že Šahy sú naozaj kúsok môjho srdca, lebo tu ma prijali vždy a všade srdečne, a keď bolo potrebné, tak aj pomohli.

Čo nám prinesie vstup do Európskej únie?

– Musíme sa na to dobre pripraviť. Je tu veľká nezamestnanosť, mnohí chodia k nám na sezónne práce. Dostávajú takú istú mzdu, ako naši občania. Pracovná sila, ktorá produkuje kvalitnú prácu a vytvára nadhodnoty, bude mať neobmedzenú možnosť na umiestnenie trebárs aj v cudzine. A tomu už úrady nebudú môcť zabrániť.

Ale podľa mňa je najdôležitejšia **cezhraničná hospodárska spolupráca**. Pochodil som celú západnú Európu. V Holandsku som si všimol, ako úspešne fungujú hospodárske spolky, ktoré od svojich členov organizovane vykupujú ovocie a zabezpečujú jeho odbyt. Týmto ich nákupná cena značne prevyšuje vynaložené výrobné náklady. Teda je to výhodné aj pre pestovateľa, ale aj pre pracovnú silu, ktorá takto dostáva vyššiu mzdu. Na tento spôsob sme po dlhšej príprave vytvorili ovocný sad a založili spolok. V tejto záležitosti sme už rokovali aj s tunajšími poľnohospodármi. Keď sa nám podarí vyviezť ovocie, ktoré môžeme vypestovať na obidvoch stranách Ipl'a, tak urobíme krok vpred. V EÚ cezhraničná spolupráca – aj na úseku hospodárstva – dostane zelenú.

Čo by sme mali podľa vás robiť, aby

Šahy stali pre turistov atraktívnejšie?

– Keď sme sa v obci začali zaoberať turistikou, vypočul som si názory a rady znalcov i odborníkov v cestovnom ruchu. Oni po zmapovaní obce a okolia vyruko-

vali s toľkými a takými návrhmi, nápismi, ktoré by miestnych obyvateľov ani nenapadli. Ja som ich poslušol a začal som budovať v obci základy turistiky. *Mnohí tvrdili*, že z toho aj tak nič nebude a „*starý Pongrácz zošalel*“. Dnes ale obec Kemence má deväť penziónov, čo znamená 80 pracovných miest v obci. Vlani u nás prenocovalo **150 tisíc ľudí** a obec mala z turistiky **príjem až 200-250 miliónov forintov**.

Teda v záujme rozvoja turistiky by vedúci predstavitelia mesta a hospodárskeho života mali nájsť cestu k plnému využitiu daných možností. Veď Šahy a ich región majú tiež krásne prírodné prostredie, ktoré sa pre turistu stane atraktívnym, ak mu zároveň poskytujú aj kvalitné služby. Rieka Ipeľ priťahuje rybárov, je možnosť

aj na poľovačku, ale sú aj ďalšie nevyužívané možnosti. Ako starosta obce som si uvedomil, že pred hospodárskymi činiteľmi vždy by mala kráčať štátna a verejná správa, teda zastupiteľstvo, ktoré má za úlohu sledovať a robiť opatrenia na uskutočnenie daných a ponúknutých možností. Ja to vidím tak, že v tomto smere v Šahách je ešte čo

doháňať.

Čím sa môže popýšiť vaša obec na úseku turistiky?

– *Penzióny, zamestnanosť a príjmy z turistiky* som už spomenul. Štyri penzióny majú *bazény*, ktoré naplníme z vodovodu pomocou zariadení na otáčanie vody. Teda voda má kvalitu pitnej vody a zohrieva ju slnko na 24-27 stupňov. V potoku sú pstruhy, máme 2,6 kilometrovú *úzkorozchodnú dráhu*, na predĺženie ktorej teraz pracujeme a ktorá je veľmi obľúbená. Je radosť počúvať, ako deti vyskajú, keď súpravu ťahá stará lokomotíva Pöfögő. A pohorie *Börzsöny* je na jeseň prekrásne, čo dokazuje aj fakt, že v tomto období máme viac turistov ako v lete. Zimu očakávame ako spasiteľa. Máme *viac dráh na sánkovanie*, kde sa konajú aj preteky, na ktorých sa mnohokrát zúčastnia aj žiaci a študenti šahanských škôl a často sa vracajú domov s medailami. Aj takéto podujatia a akcie nás spájajú. Máme ešte *dva lyžiarske vleky*: menší pre deti, väčší pre dospelých. Ten väčší máme zo Slovenska ako výsledok spolupráce.

Na čo ste hrdý ako verejný činiteľ?

– Som hrdý na to, že sa po vybudovaní bazénov naše deti naučili plávať. Predtým sa dvaja mládenci od nás utopili v Ipli a jeden v Dunaji. Odvtedy sa takéto smutný prípad nestal.

Druhá vec, na čo som pyšný, že vďaka môjmu nápadu sa 25-30 detí vyliečilo pri našom potoku z astmy. Začalo sa to tak, že jeden z hostí sa ponosoval, že jeho dieťa má astmu a celú noc kašle. Začal som rozmýšľať: náš potok má prudký spád, vlhkosť vzduchu je vysoká, nad potokom smrečinový les, chlapec sa môže denne nadýchať čerstvého vzduchu. Dieťa sme každý deň „vysadili“ na určitú dobu na breh potoka a po dvoch týždňoch odchádzalo od nás v dobrom zdravotnom stave. A za ním ďalšie, ktoré takúto kúru neskoršie absolvovali.

Ďakujem za rozhovor.

Morvay I.

Verejná zbierka na pomník padlých

Mestská samospráva v Šahách vypisuje verejnú zbierku za účelom získania finančných prostriedkov na vybudovanie pamätníka obetiam prvej a druhej svetovej vojny.

Touto cestou sa obraciame na Vás, aby ste aj Vy svojimi peňažnými darmi prispeli k vybudovaniu pamätníka, a tým ku vzdaniu holdu obetiam svetových vojen.

Číslo účtu verejnej zbierky: 1650169451/0200, VÚB Šahy, variabilný symbol: 311001.

Za Vaše príspevky ďakuje

Mestská samospráva v Šahách